

VOJENSKÉ HUMORESKY

od LUDĚKA ARCHLEBA.

Chopinův valčík.

Podivný zajisté osud zanesl Krejču k . . . mu pluku, neboť ačkoliv měl ještě rok do odvodu před sebou, přihlásil se jako "dobrovolník na tři léta" a byl přidělen k páté setniny.

Podobným "dobrovolníkům" vede se první čas náramně zle, ani jim kamarádi nic dobrého neudělají a jim se jen vysmívají: "Neměl's v civilu co dlabat, sem se jdeš popást, a až tě udělají něčím, budeš týrat," atd.; i šarže přísněji posuzují dobrovolníka takového, který jim obyčejně imponuje svým vzděláním; vůbec při každé příležitosti vyčte se mu dobrovolnictví jakožto něco nepochopitelného pro normální mozky nuceně odvedených kamarádův, ačkoliv to bývá jedinou spásou mladíků se studii pro velíké příčiny sběhlých. Většinou jsou to však inteligentní a čilí hoši.

Náš Krejča býval lékárnickým praktikantem, a jak se nám jednou světil, zamiloval se do hezké, bohaté dcery svého principála někde na Moravě příliš nehorázně, zůstal — kdežto se toho nejméně nadál — na suchu. — Pan chéj jej propustil. Co teď? Šel tudíž k vojsku, myslí, že pak ještě času dosti bude, něčeho se uchopiti, tím více, an byl poněkud zámožných rodičů jediným jich synem.

Na vojné mu štěstí přišlo nepřímo, neb měl jednu vlastnost, která se u vojáků nejméně trpí, — byl totiž příliš "svobodomyšlným" a měl vždy své náhledy o "zivilisování" discipliny; nejvíce se mu však přičilo tempové, bezmyšlenkové děláni hmatů s ručnicí. Vzdor svému rypání stal se za čas svobodníkem, dále to však nešlo. Byl již nejstarším "pakrymem", jak se přezdíval svobodníkům u batalionu, a stále nic; druhé hvězdy se dočkat nemohl, tím méně, an starý mrzutý setník veselou leтору Krejčovu vystát nemohl.

Jednoho dne byli jsme překvapeni "u rozkazu" zprávou, že se setník náš — všeobecně jmen "dědeček", jelikož byl nejstarším setníkem v pluku a bez naděje na majorství, — na šestinedělní dovolenou "v rodinných záležitostech" odebral. Velení převzal přívětivý a příjemný nadporučík Batinič, rodem Srb, jehož milá, vskutku pobratimská povaha získala mu srdce celé setniny rázem.

Šest týdnů uplynulo a "dědeček" se vrátil, — ale jak změněný! Kníry, prve šedivé, nabyly náhle hnědočervené barvy, a na holém čele čele koketně se vyjímalo krásné "tupé," kdežto vlas zadní jako zázrakem také zhnědl; boty, dřívě neforemné, nahrazeny něžnými lakýrkama, z nichž ovšem neforemné klouby čouhaly po stranách, s furianty do výše čnicími ostruhami, a uniforma pořádně, proti předpisu marciálně přistříhnutá, by ukazovala uměle vykouzlenou "tailli" — jedním slovem: "dědeček" omládl.

Příčina toho všeho byla, že se setník dověděl o nějaké vzdálené mladoučké přítelkyni, která by mu byla velmi vděčná, kdyby ji vysvobodil z nudy venkovské; a skutečně oženil se a přivezl sebou z nějakého venkovského hnízda mladou roztočilou ženušku.

Mluveno o tom mnoho a ještě větší překvapení nás čekalo, když šikovatel večer v sobotu nechal nalejt "z paušálu" kromě zvyku petrolej a podělil mužstvo po dvou párcích uzenek a dvacetníkem "na pivo," šarže pak pozval k sobě k společné večeři a oznámil, že to vše posílá náš pan hejtman za příčinou "šťastného" přijezdu z dovolené. —

Chuděra voják je šťasten, dostane-li se mu příznivého pohledu od představeného, a sobe menší mu projevenou pozornost vítá srdečně; tož ten večer vychvalován "dědeček" do sedmého nebe a jen rýpal Krejča bruchel, že takový starý dědek by nemusil už bláznit, a dobíral si "hornistu" Frázu průvodčím kobyly dědečkovy na cvičení setniny, jak to bude teď s tím pomáháním do sedla. . . .

Druhý den po přijezdu setníkově byla boží neděle, a Krejča měl inspekci.

Službu, tak zvanou "inspekci," zastává svobodník a má na starosti ráno buditi kuchaře, později mužstvo a na konec pana šikovatele, což obyčejně nejdéle trvá a při tom lečjakés nepřijemné slovo, ovšem že se strany šikovatelovy padne, než se dá přesvědčiti, že "kumpanije už dělá ven" a pan nadporučík že už je na dvoře. Po té odnese inspekce setníkovi ranní oznam, do něhož se zaznamenává služba, žádosti a prosby, mužstvo k obávanému raportu ustanovené atd., při čemž velitel udá zaměstnání setniny téhož dne; desátník od denní služby obstarává věci jiné, pročez s knihou tou více nechodí.

Náš Krejča sebral tudíž ráno oznam, a jelikož byla neděle, oblékl "extra" oděv, věda, že tou dobou chodí děvčata do kostela, a že "dědeček" to se slušným "extra-šatem" nebeře tak přísně, a šel k setníkovi s prvním raportem po jeho přijezdu z dovolené. A zvědavost ním škulala: která dáma uvázala život svůj k tomu morousovi?

Přijda nahoru chtěl Krejča dle obyčeje zazvoniti, zpozoroval však, že dveře do předstání jsou otevřeny a že sluha se tam nenachází, vstoupil dále čekaje, že sluha odněkud přijde; místo něho objevil se však našemu Krejčovi zjev, který dle jeho pozdějšího přiznání přiměl jej zapomenouti na disciplinu, kteréž beztoho příliš neholdoval, takže nevěda ani jak, vykročil otázku po setníkovi, předeslav místo obligátního "Poslušně hlásím", galantnější "Ruku líbám, milostpaní," aniž by si dovedl představití následky tohoto přečinu proti disciplině. . . . Ale Krejča byl už jednou takovým: "kdyby deset let sloužil, čouhal by z něho přece jen civil," podle nezvratného mínění pana féla Koláče, který nyní už nosí cylindr a někde kancelistuje.

Mladinká, vojenských zvyklostí zcela neznalá, z venkova přišlá panička vidouc před sebou inteligentního mladíka ve slušném úboru vojenském, a neznajíc snad dosud ani rozdílu mezi stříbrnou a plátěnou hvězdou (a Krejča měl hvězdy "extra" z tak zvaného "flitru", které se leskly jak stříbrné), zvala po setníkovi se táčícího Krejču do salonu se slovy: "Prosím, raďte dále, "můj" přijde okamžitě, šel jen objednat nějaké květiny; posadte se, prosím!" — a sama usednouc do nízké lenošky, zvala vlnadným pokynem ručky a líbezným úsměvem ve velkých rozpácích u dveří stojícího Krejču blíž.

Tento nevěda, co hned řci a aby aspoň nezdvofilym se nezdál, sňal čáko a položil je vedle dveří na sešl, hledě při tom rozpačité na tak vlnadný zjev a proklínaje v duchu svoji nebezpečnou situaci. — Mladá paní však jako by rozpáků jeho neviděla, neb domýšlejí se snad, že její půvabný zevnějšek, — a byl prý nadmíru půvabný — jej ostýchavým čín, rozhovorně se dále: "To jest podivno, že "můj" dosud nejde, řekl přece, že hned zde bude; raďte se, prosím, posadit!"

Krejča v největších rozpácích a nemoha ke slovu přijíti, posadil se tedy na sedadlo nejbližší dveřím,

kteří však se mu zdálo býti ostrými bodáky vycpáno, a panička s božskou naivností počala hovořiti dále: "Zajisté raďte býti s mým mužem u jedné setniny?"

Slaboučké "ano" vyvinulo se z hrdla našeho hrdiny", který stále pošilhal po dveřích. Setník však nešel a panička patrně nezapomněla "hostě" též v rozpaky uvedena, jako maně obešla klavír a něžnými prstíčky přejela klaviaturu, což vyvolalo v Krejčových nervech tak podivný ohlas, že se až zachvěl, — a starý dosud nešel!

Panička počala u klavíru stojící tiše praeludovati a hledíc úkosem na Krejču, vzbudila v tomto myšlénky zvláštního druhu. V myšlénkách se v lékárně, u své Boženy, pak na cestě do Prahy, pak odveden, — a ta přítomnost! Kéž by byl již venku; věděti, jak dopadl, když ho tenkrát principál napadl s jeho láskou, a nyní snad má nevinně přijít do podobného maléru? V duchu klnul všem ženám — a starý dosud nešel. . . .

Mladá paní mezitím přišla náhodou na myšlénku, že pan zde sedící jest synovcem setníka, o němž jí tento kdys vyprávěl, že jest kadetem a že jest velmi nesměloučká a rozpačitá; proto počala zase rozhovor dále: "Hrajete snad též na klavír?"

"Poněkud, milostivá paní, nyní však v kasárnách nemám příležitosti," vypravil ze sebe Krejča, jenž byl dobrým pianistou, a myšlénka na hudbu zapudila myšlénku na disciplinu, i povstav se sedadla pohlížel zvědavě na noty, které mu vlnadná velitelka podávala, žádajíc hned posudek o díle tom na něm.

Krejča, obstojný hudebník, náhodou předložený valčík Chopinův dobře znaje podotkl, že jest velmi pěkný, a obzvlášť že musí činit dojem sehrán čtyřručně. Nešťastný posudek tento měl v zápětí, že mladá paní vyňavši ze skříně druhý čtyřruční díl kusu toho, zadonila Krejču pohledem a gestem takovým, by ji doprovázel, že by neodolal ani větší hrdina, než jakým byl náš svobodník.

Za minutku byli — paní hejtmánová a svobodník — zabrán do hry zcela, a romantická mysl mladé paničky již — již doufala, že vedle ní sedící "synovec mužův" tudíž přibuzný, poněkud nahradí stáří setníkovu. . . . aspoň při klavíru.

"Tra-la-la-lalala", popěvovala vlnadná paní hejtmánka něžně a zajisté jen slepou náhodou šlápla místo na pedál na nohu v úzkostech tonoucího Krejče.

Tento vyhrkl v úzkostech slabé "Pardon" a reteroval se svojí nohou co možná nejdále od něžného střívičku mladé paní, která se zdála si vzpomínat na všechny ty pěkné avantury, které četla nedávno ještě v ústavu v "zapovězené literatuře."

Náhle však se otevřely dveře a setník vstoupil do salonu. Nesl pod oběma pažema dvě krásných "fikusů", — však nenesl jich dlouho, neboť při spatření Krejče vřel se už jeden pod nohami tohoto.

Ale Krejča, ač děsně překvapen, nedal se tím másti, nýbrž přiskočil ke dveřím, nasadil si čáko, vznesl ruku přesně ke štítku, vydržel, co by napačital tti, a rychle ruku snesa, hlásil zmužile: "Pane hejtman, g'rajtr Krejča poslušně hlásí, že přinesl fruchraport!"

"Co vy tady děláte, co? Nevíte, že máte čekat venku u sluhu v předstání? Nedal jsem přísné instrukce večer ještě télovi?" hřmal setník, vztekle odkopáváje přelomený fikus a stěpiny z hrnce, a koulel při tom očima po udivené paničce, čekaje od ní vysvětlení, — a bůh ví, jaké myšlénky rojily se v hlavě "dědečka" té chvíle! Mladá paní však s tím nejdějně-

ším obličejem na světě, zcela mírně, berouc druhý fikus z ruky setníkovy, vzala všechnu vinu na sebe: "Ale mužičku, není-liž pán tento tvým synovcem, jehož jsi na dnešek pozval?"

"Čerta synovec! Jak se vy můžete vydávat za synovce?! Marš do kasáren a hned se nechte zavířit! Já vás naučím v kostele hvízdát! Degraduju vás, vy — vy!" Setník křičel, až mu hlas vyšel, a pak popadl na křesle ležící "oznam", zapsal do něho něco, a podepsav, hodil jej Krejčovi. Pak počal běhati po saloně.

Krejča odcházaje viděl ještě, jak panička se vrhla s pláčem do podušek divanu, a jak starý se rozběhl a praštil víkem u klavíru.

* * *

V deset hodin téhož dne byl "raport" druhé setniny na chodbě sestaven, a Krejča, jsa setníkem do knihy též zapsán, musil po předání služby na levé křídlo se postaviti jako poslední, aby vyslechl rozsudek za své "protiregimentární chování."

Šikovatel vyzvídá, co Krejča u setníka vyvedl. Krejča však, jako pravý gentleman, mlčí a v tom již slyšet finkot šavle setníkovy po schodech. Šikovatel ještě napomíná jednotlivce: "Prsa ven", a pak náhle zvolá hlasem velkým: "Habt Acht! Raport, rechts schaut! Paně hejtman, poslušně hlásím, že je raport pohromadě!"

"Dobře, dobře," volá setník netrpělivě touže správnou češtinou, "nechaj raport abtoretovat a jdou do fělcimry!"

Šikovatel vzkouz' tedy do kanceláře a zavřel za setníkem i za sebou dveře. Po chvíli bylo slyšet rozněvaného setníka látefit: "Neporučil jsem, aby instruirovali šarže, co mají dělat, a jak se mají chovat, co? Voni zůstanou staraj mezulán, Koláři!"

Za chvíli byl volán k setníkovi Krejča.

Krejča, tuše věci nedobré, stojí a pohlíží smutně na "dědečka" a kline v duchu svému osudu, který má s ženským.

Setník přeje několikrát po světnici, zastaví se konečně u Krejče s otázkou: "Jak pak jste dlouho frajtrém, co?"

"Poslušně hlásím, půl druhého roku!" vece Krejča v úzkosti o svoji jedinou hvězdu.

"Tak? No tak ho zadaj na druhý týden za desátníka, rozuměj? A ode dneška mu nedávaj inspekci! Verstanden?" a obrácen ku Krejčovi radostí zčervenavšímu pokračoval "dědeček" (zajisté doma zcela ženuškou upokojený a vyléčený z náhle vzbuzené žárliivosti): "A vy, Krejče, nechte si přišit hvězdy a neopovazujte se mi přinést více "fruchraport" — Abtreten!"

Za týden byl Krejča přeložen k jiné setnině, a "dědeček" prý hraje "Chopinův valčík" se svoji mladou paní na čtyři ruce sám.

Kašlala jsem po kolik let a minulý podzim trpěla jsem kašlem více než kdy jindy. Užíla jsem přerozmanitých léků, aniž bych byla počtala nějaké patrné úlevy; známý jeden přítel můj, věda, že jsem chudá vdova, daroval mi láhev Chamberlain's Cough Remedy a doporučil mi ji užívat proti kašlu. Zkusila jsem toho a musím se při znati, že při použití té první láhve cítila jsem značné úlevy, druhá pak láhev mne na dobro pozdravila. Po dvacet roků netěšila jsem se tak do brému zdraví jako nyní. V účte vaše p. Mary A. Beard, Claremore, Ark. Na prodej u všech lékárníků.

Union Pacific.

Jediná dráha vysílající dva vlaky denně do Denver a stanic v Colorado a dva vlaky denně do Wyoming, Utah, Californie a Puget Sound stanic. Navštivte písnáru městského jednatele v čísle 1302 Farnam St., Omaha. 62—tj

Nemoece ženské.

Boleňe pocity měsíčního období, nadobýejná ztráta krve co následek vysylení, nepravidelnosti a klesání matky.

Ženy, jakýmikoliv nadčechenými pocity a bolestmi sklíčené, neměly by opomenout bez odkladu psáti Dr. Hartman-ovi v Columbus, O., neboť mohou být ujištěny, že obdrží bezodkladné odpovědi a drahocenného poučení a to zcela zdarma. Dra. Hartmana vřhlavšaj a pro podobné nadčechené nemoece ženské velmi oblíbeným lékem jest Pe-ru-na. Pod názvem "nemoece ženské", nevyrozumívá se nic jiného, nežli všeobecně v lékařské nauce známý neduh ženský zvaný "pelvic catarrh" (katar pobřišně čili katar pánevní.)

Jistý pan Philip Kraus, z El Campo, Tex., praví: "Dcera má náhle se roznemohla, a když povolal jsem svého rodinného lékaře pravil mi, že trpí na klesání matky. Dlela pod jeho lékařským dozorem přes tři měsíce. Časem byla stížena takými bolestmi, že musel jsem až třikráte deně lékaře do domu povolát a po některé chvíle zůstala studená jako led po celém těle. Trpěla při tom na silné bolení hlavy a i tlukot srdce se dostavoval a ona již počínala trpěti naděje na uzdravení. Po tříměsíčním konečně ošetřování, rodinný můj lékař se jí vzdal lka, že nemůže pro ni nic více již učiniti. Můj jeden přítel přinesl mi knížku s názvem: "The Ills of Life," a když jsem pročel v ní několik odporučení, a nalezi tar, popis a vyléčení případu nemoci podobného dcery mé, počal jsem jí podávat Pe-ru-na a Man-a-lin, a ejhle, dnes jest má dcera tak zdravá a čiperná jako vždy dřív bývala. Pe-ru-na a Man-a-lin zachránily dceři mé život."

Paní Mary Hicks z Ijamsville, Ind., píše: "Jsem ve věku změny života. Po dva roky asi již nebyla jsem občas sto každodenní práci svou zastávat. Slyšela jsem o Pe-ru-na a ustanovila jsem se léku toho zkusiti. Než-li využívala jsem jednu láhev byla jsem již vzhůru, nyní pak využíla jsem pět láhví a cítím se dobře. Kdyby nebylo Pe-ru-ny, ani bych práci svoji zastávati nemohla. Zdálot se mi časem, že život jest mi břemenem, ač měla jsem dobrého lékaře, jednoho z nejlepších zde — však pomoci mi nemohl."

A. MAŠINDA.

nejstarší český lékárník v Nebrasce má lékárnu v Prague, Neb.

Je vždy čerstvě zásoben všemi domácími hofivými prostředky. Byliny, květy, kořínky, kapky, olejčky, šťávy, prášky, masti pro různé bolesti jako podlom (fellow), mast pro otravu krve, začínající v žončetinách, masti pro koňské boláky, léky pro koňskou koliku, různá mazání pro lidi i pro domácí zvířata, to vše připravují dle dlouholetých, osvědčených zkušeností. Prostředky skoro okamžitě účinkují proti píchání v uších, proti rýmě, proti bolení zubů a tolení hlavy, proti kuřm okám, užívání pro játa a ledviny, Elixir pro změnu života u ženakých a kdo ví, co jiných věcí. Tím mi ovšem zásoba léků vzrostla tak, že mohu vyplnit každý recept, ať ho psal kterýkoliv doktor. Dovolává se ve Vaší přízně, doufám, že v čas potřeby navštívíte vždy

A. MAŠINDA.

Předplácejte svým přátelům "Hospodáře" do Čech, pouze \$1.50 ročně.